

RÅDETS BESLUT

av den 1 oktober 2007

om avslutande av samrådet med Republiken Fijiöarna enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete

(2007/641/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 ⁽¹⁾, ändrat i Luxemburg den 25 juni 2005 ⁽²⁾ (nedan kallat "AVS-EG-partnerskapet"), särskilt artikel 96,

med beaktande av det interna avtalet mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om åtgärder och förfaranden för genomförande av AVS-EG-partnerskapsavtalet ⁽³⁾, särskilt artikel 3,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1905/2006 av den 18 december 2006 om upprättande om ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete ⁽⁴⁾ (nedan kallat "instrumentet för utvecklingssamarbete"), särskilt artikel 37,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Grundsatserna i artikel 9 i AVS-EG-partnerskapsavtalet har kränkts.
- (2) Värderingarna i artikel 3 i instrumentet för utvecklingssamarbete har kränkts.
- (3) Den 18 april 2007 inleddes i enlighet med artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i instrumentet för utvecklingssamarbete ett formellt samråd med AVS-länderna och Republiken Fijiöarna, där Fijiöarnas myndigheter gjorde särskilda åtaganden för att avhjälpa de problem som faststälts av Europeiska unionen och för att genomföra dessa åtaganden.

- (4) Vissa betydande initiativ har tagits i fråga om några av dessa åtaganden, men många viktiga åtaganden som rör grundsatserna i AVS-EG-partnerskapsavtalet och instrumentet för utvecklingssamarbete har ännu inte genomförts.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Samrådet med Republiken Fijiöarna enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i instrumentet för utvecklingssamarbete ska avslutas.

Artikel 2

De lämpliga åtgärder som fastställs i den bifogade skrivelsen ska antas som lämpliga åtgärder enligt artikel 96.2 c i AVS-EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i instrumentet för utvecklingssamarbete.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Det ska upphöra att gälla den 1 oktober 2009. Det ska regelbundet ses över minst var sjätte månad.

Artikel 4

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Luxemburg den 1 oktober 2007.

På rådets vägnar

M. LINO

Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 317, 15.12.2000, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 287, 28.10.2005, s. 4.

⁽³⁾ EGT L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁽⁴⁾ EUT L 378, 27.12.2006, s. 41.

BILAGA

Utkast till skrivelse

H.E. Ratu Josefa ILOILO
President för Republiken Fijiöarna
Suva
Fiji

Ers Excellens,

Europeiska unionen fäster stor vikt vid artikel 9 i Cotonouavtalet och artikel 3 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingsamarbete. AVS-EG-partnerskapsavtalet grundar sig på respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen, vilka utgör avtalets grundsatser och därmed också grundvalen för förbindelserna oss emellan.

Den 11 december 2006 fördömde Europeiska unionens råd det militära maktövertagandet i Fiji.

Det militära maktövertagandet, som ägde rum den 5 december 2006, utgjorde en kränkning av grundsatserna i artikel 9 i Cotonouavtalet. EU kallade därför Fiji till samråd enligt artikel 96 i Cotonouavtalet i syfte att, som det fastställs i avtalet, grundligt undersöka situationen och vid behov vidta åtgärder för att avhjälpa den.

Den formella delen av detta samråd inleddes i Bryssel den 18 april 2007. Fijis övergångsregering gjorde en presentation på grundval av en framställning av den 18 april 2007 om anledningarna till det militära maktövertagandet av den 5 december 2006, om hur situationen i landet utvecklats sedan maktövertagandet och om övergångsregeringens program för övergångsperioden.

EU noterade övergångsregeringens framställning till EU av den 18 april 2007.

EU konstaterade med tillfredsställelse att övergångsregeringen bekräftade en rad viktiga åtaganden beträffande mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt respekt för de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen (se nedan), och föreslog hur de skulle kunna genomföras. Fiji samtyckte även till nära samarbete i samband med övervakning och kontroll av hur åtagandena genomförs.

Eftersom de flesta av de åtaganden som gjordes under samrådet kommer att genomföras under en längre period, måste genomförandet noga övervakas och kontrolleras. Trovärdiga allmänna val hölls i Fiji så sent som i maj 2006. Mot denna bakgrund, och på grundval av resultaten och rekommendationerna från EU:s uppdrag att övervaka valen, särskilt slutrapporten från EU:s chefsobservatör, parlamentsledamoten Istvan Szent-Ivanyi, anser EU att nya och trovärdiga val skulle kunna hållas långt före den överenskomna tidsfristen 28 februari 2009.

EU betonar vikten av att Fiji snarast och fullständigt uppfyller de överenskomna åtaganden som förtecknas i bilagan.

EU noterar att övergångsregeringen i enlighet med de överenskomna åtagandena hävde undantagsbestämmelserna den 31 maj 2007 och godtog resultaten och rekommendationerna från Stillahavsforumets oberoende valexperter den 19 juni 2007.

EU är bekymrat över interimisregeringens brist på framsteg den senaste tiden när det gäller processen för och innehållet i de åtaganden som den har samtyckt till. Interimisregeringen förband sig att föra en regelbunden dialog och att till fullo informera EU om alla frågor som har koppling till övriga åtaganden. I fråga om innehåll noterar EU särskilt att interimisregeringen ännu inte har utsett någon domstol enligt avsnitt 138.3 i författningen, vilket skulle ha skett senast den 15 juli 2007, och ser fram mot ett beslut snarast möjligt.

I den anda av partnerskap som Cotonouavtalet bygger på och mot bakgrund av det positiva resultatet av samrådet förklarade EU sig beredd att stödja genomförandet av Fijis åtaganden. EU ser fram mot ett återupptagande av de regelbundna mötena i enlighet med interimisregeringens åtagande.

EU har antagit följande lämpliga åtgärder enligt artikel 96.2 c i det ändrade Cotonouavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingsamarbete:

- Det humanitära biståndet samt det direkta stödet till det civila samhället får fortsätta.
- Pågående samarbete eller samarbetsverksamhet under förberedelse får fortsätta, särskilt inom ramen för åttonde eller nionde Europeiska utvecklingsfonden.
- Den slutliga översynen av nionde Europeiska utvecklingsfonden får fortsätta.
- Samarbete som kan bidra till en återgång till demokrati eller till ett bättre styre får fortsätta, utom i särskilda undantagsfall.
- De kompletterande åtgärderna för 2006 för reformen av sockerordningen får genomföras. Fiji undertecknade den 19 juni 2007 finansieringsöverenskommelsen på teknisk nivå. Det har noterats att finansieringsöverenskommelsen innehåller en klausul om upphävande.
- Det faktum att övergångsregeringen den 19 juni 2007 godtog rapporten av den 7 juni 2007 från Stillahavsforumets oberoende vaxperter ligger i linje med åtagande nr 1, som övergångsregeringen och EU kom överens om den 18 april 2007. Det är därför möjligt att förbereda och eventuellt underteckna det fleråriga vägledande programmet för de kompletterande åtgärderna för reformen av sockerordningen för 2008–2010.
- Landstrategidokumentet och det nationella vägledande programmet för tionde Europeiska utvecklingsfonden, inklusive ett vägledande budgetanslag, kommer att slutföras, undertecknas på teknisk nivå och genomföras om åtagandena beträffande mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen respekteras. Även den eventuella tilldelningen av ett stimulansbelopp på upp till 25 % av detta anslag är avhängig av detta. De åtgärder som framför allt måste respekteras är att övergångsregeringen upprätthåller författningen, att rättsväsendets oberoende till fullo respekteras, att undantagsbestämmelserna som återinfördes den 6 september 2007 upphävs så snart som möjligt, att samtliga påstådda överträdelser av de mänskliga rättigheterna undersöks eller behandlas i enlighet med de olika förfaranden och forum som fastställs i Fijis lagstiftning och att övergångsregeringen anstränger sig till sitt yttersta för att förhindra att säkerhetsorganen gör uttalanden i avsikt att sprida skräck.
- Inget anslag till sockersektorn för 2007.
- Anslaget till sockersektorn för 2008 kommer att göras tillgängligt om det bevisligen och i tid har gjorts trovärdiga förberedelser för valen i enlighet med åtagandena. Det rör sig här framför allt om följande åtaganden: folkräkning, fastställande av valkretsar och valreform ska genomföras i enlighet med författningen och åtgärder ska vidtas för att valkontoren fungerar väl; bl.a. ska en valövervakare utses senast den 30 september 2007 i enlighet med författningen.
- Anslaget för sockersektorn för 2009 blir tillgängligt när en legitim regering har tillsatts.
- Anslaget för sockersektorn för 2010 kommer att bero på hur 2009 års anslag för sockersektorn använts och på att den demokratiska processen fortsätter.
- Kompletterande stöd till förberedelserna och genomförandet av de viktigaste åtagandena, framför allt till förberedande och/eller avhållande av val, skulle kunna komma i fråga utöver det som nämns i denna skrivelse.
- Det regionala samarbetet och Fijis deltagande i det berörs ej.
- Samarbetet med Europeiska investeringsbanken och Europeiskt företagscentrum får fortsätta, förutsatt att åtagandena fullgörs i tid.

Uppföljningen av åtagandena kommer att göras i enlighet med de åtaganden om övervakning när det gäller regelbunden dialog, samarbete med delegationer och rapportering som finns uppförda i bilagan.

Vidare förväntar EU sig att Fiji fullt ut ska samarbeta med Stillahavsforumet när det gäller att genomföra rekommendationer från gruppen med framstående personer, rekommendationer som stöddes av utrikesministrarnas forum vid dess möte i Vanuatu den 16 mars 2007.

Europeiska unionen kommer även i fortsättningen att noggrant följa situationen i Fiji. En förstärkt politisk dialog enligt artikel 8 i Cotonouavtalet kommer att föras med Fiji för att sörja för att de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen respekteras fram till dess att båda parter konstaterar att den förstärkta dialogen har tjänat sitt syfte.

Om övergångsregeringens genomförande av åtagandena saktar ner, upphör eller går tillbaka, förbehåller EU sig rätten att ändra de lämpliga åtgärderna.

EU betonar att Fijis privilegier i samarbetet med EU vilar på respekt för grunderna i Cotonouavtalet och för de värderingar som anges i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete. För att EU ska vara övertygat om att övergångsregeringen är fullständigt beredd att följa upp åtagandena är det av största vikt att snara och betydande framsteg görs i arbetet med att fullgöra dessa åtaganden.

Högaktningsfullt

Utfärdat i Bryssel

På kommissionens vägnar

På rådets vägnar

*Bilaga till bilagan***ÅTGÄRDER SOM HAR FASTSTÄLLTS I SAMARBETE MED FIJI****A. Respekt för de demokratiska principerna**

Åtagande nr 1

Fria och rättvisa parlamentsval ska äga rum inom 24 månader från den 1 mars 2007, med förbehåll för resultaten av den bedömning som ska göras av de oberoende revisorer som utsetts av sekretariatet för Stillahavsforumet. De förberedande förfarandena och valen ska gemensamt övervakas och vid behov anpassas och revideras på grundval av gemensamma referenspunkter. Detta innebär framför allt följande:

- Övergångsregeringen kommer före den 30 juni 2007 att anta en tidsplan för att avsluta de olika stegen i förberedelserna inför de nya parlamentsvalen.
- Tidsplanen ska innehålla tidsfrister för folkräkning, fastställande av valkretsar och valreform.
- Fastställandet av valkretsar och valreformen ska genomföras i enlighet med författningen.
- Åtgärder ska vidtas för att valkontoren fungerar väl; bl.a. ska en valövervakare utses före den 30 september 2007 i enlighet med författningen.
- Vicepresidenten ska utses i enlighet med författningen.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen ska när den antar viktig lagstiftning, skattepolitiska och andra politiska initiativ samt ändringar ta hänsyn till samråd som hållits med det civila samhället och alla andra berörda aktörer.

B. Rättsstatsprincipen

Åtagande nr 1

Övergångsregeringen ska anstränga sig till sitt yttersta för att förhindra att säkerhetsorganen gör uttalanden i avsikt att sprida skräck.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen ska bevara 1997 års författning och garantera att de författningensliga institutionerna fungerar normalt och är oberoende – t.ex. Fijis kommission för de mänskliga rättigheterna, kommissionen för offentlig tjänst och kommissionen för författningensliga organ. Det stora hövdingerådets betydande oberoende och sätt att fungera ska bevaras.

Åtagande nr 3

Rättsväsendets oberoende ska respekteras till fullo. Rättsväsendet ska kunna arbeta fritt och dess avgöranden ska respekteras av alla berörda parter. Detta innebär framför allt följande:

- Övergångsregeringen ska se till att domstolen enligt avsnitt 138.3 i författningen utses senast den 15 juli 2007.
- Domare ska hädanefter utses och/eller avskedas i strikt överensstämmelse med författningen och procedurreglerna.
- Militären, polisen eller övergångsregeringen får under inga omständigheter blanda sig i rättsliga förfaranden och ska till fullo respektera juristkåren.

Åtagande nr 4

Alla straffrättsliga förfaranden som rör korruption ska behandlas genom lämpliga rättsliga kanaler och eventuella andra organ som kan komma att inrättas för att undersöka påstådda fall av korruption ska verka inom de författningsrättsliga ramarna.

C. Mänskliga rättigheter och grundläggande friheter**Åtagande nr 1**

Övergångsregeringen ska vidta nödvändiga åtgärder för att underlätta att påstådda överträdelse av de mänskliga rättigheterna undersöks eller behandlas i enlighet med de olika förfaranden och forum som fastställs i Fijis lagstiftning.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen har för avsikt att häva undantagsbestämmelserna i maj 2007 utom vid eventuella hot mot den nationella säkerheten och den allmänna ordningen och säkerheten.

Åtagande nr 3

Övergångsregeringen åtar sig att sörja för att Fijis kommission för de mänskliga rättigheterna kan utöva sin verksamhet i fullt oberoende och i enlighet med författningen.

Åtagande nr 4

Yttrandefriheten och mediefriheten i alla deras former ska respekteras till fullo i enlighet med författningen.

D. Uppföljning av åtaganden**Åtagande nr 1**

Övergångsregeringen ska föra en regelbunden dialog för att de framsteg som görs ska kunna kontrolleras. Den ska ge EU:s och EG:s myndigheter/företrädare fullständig tillgång till information om alla frågor som rör mänskliga rättigheter, ett fredligt återupprättande av demokratin och rättsstatsprincipen i Fiji.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen ska till fullo samarbeta med eventuella delegationer från EU och EG med uppgift att utvärdera och övervaka arbetet med att uppfylla åtagandena.

Åtagande nr 3

Övergångsregeringen ska var tredje (3) månad från och med den 30 juni 2007 överlämna en rapport om landets framsteg när det gäller grundsatserna i Cotonouavtalet och åtagandena.

Det noteras att vissa frågor bara kan behandlas effektivt genom ett pragmatiskt tillvägagångssätt som erkänner aktuella realiteter och är inriktat på framtiden.